

به نام خدا

کتاب مرجع همسوسازی آموزش زبان با چهارچوب مرجع مشترک زبانی اروپا

مترجمان:

محمدرضا عنانی سراب

(عضو هیات علمی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی)

مجید حاتمی

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۴)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

Chaponashr.ir

سرشناسه : عنانی سراب ، محمدرضا ، ۱۳۳۷
عنوان و نام پدیدآورندگان : کتاب مرجع همسوسازی آموزش زبان با چهارچوب مرجع مشترک زبانی
اروپا / مترجمان: محمدرضا عنانی سراب ، مجید حاتمی
مشخصات نشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۴.
مشخصات ظاهری : ۱۹۴ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۱۱۷-۶۳۲-۸
شناسه افزوده : حاتمی ، مجید ، ۱۳۶۲
وضعیت فهرست نویسی : فیفا
یادداشت : کتابنامه.
موضوع : اندیشه ورزشی - رشد حرفه ای - راهنمای معلمان
رده بندی کنگره : TP ۹۸۳
رده بندی دیویی : ۶۶۸/۵۵
شماره کتابشناسی ملی : ۹۹۷۶۵۸۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیفا

نام کتاب : کتاب مرجع همسوسازی آموزش زبان با چهارچوب مرجع مشترک زبانی اروپا
مترجمان: محمدرضا عنانی سراب - مجید حاتمی
ناشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)
صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: الهام غفاری
تیراژ : ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ : اول - ۱۴۰۴
چاپ : زبرجد
قیمت : ۳۳۰۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان :
<https://chaponashr.ir/ketabresan>
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۱۱۷-۶۳۲-۸
تلفن مرکز پخش : ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

فهرست

پیشگفتار	۹
فصل اول: چهارچوب مرجع مشترک زبانی اروپا	۱۷
شورای اروپا، چهارچوب مرجع مشترک زبانی اروپا و همسوسازی با این چهارچوب مرجع. ۱۷	
چهارچوب مرجع مشترک چیست؟	۲۰
همسوسازی با چهارچوب مرجع مشترک چیست و چرا مفید است؟	۲۲
چرا همسوسازی مؤلفه های مختلف نظام یادگیری با یکدیگر اهمیت دارد؟	۲۴
همسوسازی با چهارچوب مرجع مشترک چه ضرورت هایی دارد؟	۲۸
چه منابعی برای پشتیبانی از همسوسازی با چهارچوب مرجع مشترک در دسترس است؟ ۳۰	
این کتاب مرجع چه رهنمودهایی ارائه می دهد؟	۳۲
نکاتی در مورد مراحل اجرایی خودتان	۳۴
فصل دوم: آشنایی سازی	۳۷
فعالیت های اختصاصی آشنایی سازی	۴۳
نقش ها و تصمیمات هماهنگ کننده	۴۴
تهیه مطالب مورد نیاز جلسات	۴۷
دستورالعمل گزارش دهی در مرحله آشنایی سازی	۵۵
گزارشدهی با کاربرد درون سازمانی	۵۵
گزارشدهی با کاربرد برون سازمانی	۵۶
نکاتی در مورد مراحل اجرایی خودتان	۵۷
فصل سوم: تدوین مشخصات	۵۹
تدوین مشخصات چیست؟	۶۰

۶۷.....	فعالیت‌های تدوین مشخصات اختصاصی.....
۷۵.....	رهنمودهای مربوط به گزارشدهی در خصوص مرحله تدوین مشخصات.....
۷۶.....	نکاتی در مورد مراحل اجرایی کار خودتان.....
۷۹.....	فصل چهارم: استانداردسازی.....
۸۱.....	استانداردسازی چیست؟.....
۸۴.....	سازماندهی فرایند استانداردسازی.....
۸۴.....	هماهنگ کننده فرآیند استانداردسازی مسولیت موارد ذیل را بر عهده دارد:.....
۸۵.....	مراحل استانداردسازی.....
۹۲.....	فعالیت‌ها.....
۹۸.....	ابزارها.....
۹۹.....	رهنمودهای مربوط به گزارش دهی در مرحله استانداردسازی.....
۱۰۰.....	نکاتی در مورد مراحل اجرایی کار خودتان
۱۰۳.....	فصل پنجم: تعیین استانداردها.....
۱۰۶.....	تعیین استاندارد چیست؟.....
۱۰۶.....	چرا تعیین استاندارد ضرورت دارد؟.....
۱۰۹.....	چگونه فرایند تعیین استاندارد را اجرا کنیم؟.....
۱۱۳.....	جزئیات مربوط به تعیین استاندارد: برنامه‌ریزی، سازماندهی، جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل داده‌ها.....
۱۱۸.....	مثال های تعیین استانداردهای مهارتهای درکی و تولیدی.....
۱۲۰.....	نمونه‌ای از تعیین استاندارد مهارتهای درکی.....
۱۲۴.....	نمونه ای از تعیین استاندارد مهارتهای تولیدی.....

۱۳۲.....	چالش‌ها، راهکارها و راههای جایگزینها
۱۳۳.....	تنظیم گستره و مقیاس
۱۳۶.....	متناسب سازی قابل دفاع
۱۳۷.....	تعیین استاندارد برخط
۱۳۸.....	روش های دیگر تعیین استاندارد
۱۴۰.....	تعیین استاندارد در زبان های مختلف
	تعدیل روشهای تعیین استانداردها در هنگام کاربرد با سایر اجزای نظام یادگیری بجز
۱۴۱.....	سنجش
۱۴۶.....	منابع
۱۴۸.....	نکاتی برای فرایند اجرایی خودتان
۱۵۱.....	فصل ششم: اعتبار بخشی به ادعاهای مطرح شده
۱۵۲.....	منظور از اعتبارسنجی چیست؟
۱۵۸.....	رهنمودهایی برای گزارش دهی در مورد مرحله اعتبارسنجی

مقدمه مترجم

کتاب مرجع همسو سازی آموزش زبان با چهارچوب مرجع مشترک زبانی اتحادیه اروپا با هدف راهنمایی و حمایت از دست اندرکاران آموزش زبان از جمله مدرسان، آزمون سازان، برنامه ریزان درسی و سیاست گذارانی است که قصد دارند آموزش، یادگیری و سنجش زبان را با چهارچوب مرجع مشترک زبانی اتحادیه اروپا هماهنگ سازند. تالیف این کتاب که به مثابه راهنمای عمل همسوسازی عمل می کند از این جهت اهمیت دارد که در حال حاضر چهارچوب مرجع مشترک زبانی اتحادیه اروپا بنیانی منسجم، جامع، و شفاف را برای ارزشیابی از برنامه های زبان آموزی فراهم کرده است که می تواند به عنوان مبنایی برای مقایسه صلاحیت ها و توانش های زیربنایی خروجی های برنامه های زبان آموزی در نظام های آموزشی کشورها ی مختلف مورد استفاده قرار گیرد. میزان سنجش چند سطحی چهارچوب مرجع مشترک که توانش زبان را در شش سطح تعریف می کند برنامه ریزان و سیاست گذاران را قادر می سازد برنامه های درسی، کتاب های درسی و ابزار سنجش را با سطوح تعریف شده مشترک همسو سازی کنند. علاوه بر استاندارد سازی آموزش زبان، چهارچوب مرجع مشترک، حرکت در جهت کسب توانش چند زبانی و خود اتکایی زبان آموزان را نیز تسهیل می کند و باعث می شود آموزش های سنتی مبتنی بر دستور و ترجمه در راستای کسب توانش های ارتباطی کاربرد زبان در موقعیت های واقعی تغییر کنند. تاکید چهارچوب مرجع مشترک بر شفافیت و روایی نیز باعث شده این چهارچوب مشترک به مرجعی موثق برای تولید ابزار سنجش، برنامه های آموزشی و کتاب های درسی تبدیل شود.

با توجه به نیاز روزافزون به همسوسازی در برنامه های درسی آموزش زبان های خارجی و همچنین آموزش زبان فارسی به غیرفارسی زبانان در کشور ما جای خالی این مرجع احساس می شد. به همین جهت امر ترجمه این کتاب مرجع در اولویت قرار گرفت. در ترجمه سعی شده است معادل سازی واژه ها و اصطلاحات تخصصی با دقت و وسواس پیگیری شود تا مفاهیم کتاب براحتی به خوانندگان کتاب منتقل شوند. به منظور رفع ابهامات احتمالی بدلیل همپوشی واژگانی، کلیه واژه ها و اصطلاحات تخصصی زبان اصلی در پاورقی درج شده اند. امید است ترجمه این کتاب مرجع به شکل گیری گفتمان همسوسازی و در نهایت بهبود برنامه های زبان آموزی بینجامد.

پیشگفتار

چهارچوب مرجع مشترک زبانی اروپا (CEFR)^۱ اولین بار در سال ۲۰۰۱ منتشر شد. سطوح زبانی مرجع و مقیاس های تفصیلی آن به ویژه توسط موسسات آزمون سازی زبان مورد استقبال قرار گرفت، اما خیلی زود برای دست اندرکاران آموزش زبان و ذینفعان سوالاتی از این دست مطرح شد که "چگونه اطمینان حاصل کنیم که سطح میانی شما B۱ همان سطح میانی ماست؟ این امر باعث شد تا شورای اروپا نظامی برای اعتبار سنجی طراحی کند که همسوسازی آزمون های زبان را با یک یا چند سطح از چهارچوب مرجع مشترک تأیید کند. با این حال، چنین نظامی فراتر از صلاحیت شورای اروپا بود که در عوض دو راهنما را منتشر کرد، یکی برای همسوسازی آزمون های زبان با چهارچوب مرجع مشترک و دیگری برای تولید آزمون با استناد به این چهارچوب مرجع.

پروژه ای برای بروز رسانی مقیاس های تفصیلی چهارچوب مرجع مشترک در سال ۲۰۱۳ آغاز شد. نسخه موقت با نام نسخه همراه چهارچوب مرجع مشترک اروپا برای زبانها (CEFR CV) در سال ۲۰۱۷ و نسخه نهایی در سال ۲۰۲۰ منتشر گردید. گردهمایی ایلتا^۲ (انجمن اروپایی آزمون سازی و سنجش زبان) در ژانویه ۲۰۱۸ در شهر دوبلین برگزار شد. به دنبال آن نشست علمی ایلتا-یوکالتا^۳ به میزبانی شورای بریتانیا در لندن در فوریه ۲۰۲۰ برگزار شد و در هر دوی این گردهمایی ها حاضران بر لزوم تدوین کتاب مرجع جدید جهت پشتیبانی از طرح همسوسازی و

^۱ یادداشت مترجم: (از این به بعد معادل این سرواژه "چهارچوب مرجع مشترک" خواهد بود)

^۲ EALTA (European Association for Language Testing and Assessment)

^۳ EALTA-UKALTA (the UK Association for Language Testing and Assessment)

ارائه جدولی تفصیلی برای چهارچوب مرجع مشترک صحنه گذاشتند. در فرآیند تدوین این کتاب مرجع، گروه راهبری (که حاصل نشست فوریه ۲۰۲۰ بود) به این نتیجه رسید که همسوسازی نه تنها برای آزمون‌های زبان، بلکه برای سیاست‌های آموزشی، رهنمودهای برنامه درسی، برنامه‌های درسی، سرفصل محتوا، کتاب‌های درسی و سایر منابع یاددهی/یادگیری قابل اعمال و پیاده‌سازی است. این گروه همچنین تصمیم گرفت که این کتاب مرجع باید در خدمت اطلاع‌رسانی به سیاست‌گذاران، مربیان تربیت معلم، معلمان و سایر دست‌اندرکاران آموزش زبان باشد، و همچنین از فرآیندهای کم و بیش فنی که همسوسازی به آن بستگی دارد، پشتیبانی کند. به علاوه هدف این کتاب کمک به کاربران برای جستجوی هدفدار در اسناد مرجع قابل دسترسی در ارتباط با چهارچوب مرجع مشترک است.

این کتاب مرجع با در نظر گرفتن دو گروه مخاطب تدوین شده است که هر یک شامل زیرگروه‌های تخصصی به شرح زیر است. ارایه فهرست به این معنی است که موارد فهرست شده همه موارد ممکن را شامل نمی‌شوند.

گروه ۲	گروه ۱
سایر دست اندرکاران نظام آموزش و پرورش یا جامعه به طور کلی که عمدتاً به امور مربوط به سیاست گذاری و تصمیم گیری مربوط به آموزش زبان به طور کلی تر توجه دارند (مثلاً ارزیابی مدعاهای مطرح شده توسط ناشران کتاب درسی یا آزمون در مورد سطح چهارچوب مرجع مشترک). این موارد عبارتند از: - مدیران - تولید کنندگان برنامه درسی - کارکنان وزارت آموزش و پرورش - کارفرمایان - مدیران - سیاست گذاران - ناشران - مدرسان/مربیان تربیت معلم.	کسانی که مایل به انجام تمرینی عملی یا کاربردی جهت همسوسازی با چهارچوب مرجع مشترک در بافت ویژه ای با هدف خاص می باشند (به عنوان مثال مطرح کردن یا ارزیابی مدعا در خصوص همسوسازی با چهارچوب مرجع مشترک). این موارد عبارتند از: - معلمان ضمن خدمت - تولید کنندگان مواد آموزشی - طراحان سرفصل محتوا - معلمان پیش از خدمت - تولید کنندگان آزمون - نویسندگان کتاب های درسی.

فصل های ۱ و ۲ این کتاب به گونه ای تدوین شده که به طور گسترده برای هر دو گروه مخاطب قابل استفاده و مرتبط با نیازهای شان باشد. این فصول پیش در آمدی ضروری بر چهارچوب مرجع مشترک و فرآیند همسوسازی است که اصول آشنایی سازی را نیز پوشش می دهد. فصل های ۳ تا ۶ رهنمود های تفصیلی را همراه با جزییات لازم در مورد مراحل فرآیند همسوسازی

همراه با اطلاعاتی در مورد ابزارها و رویکردهای موجود برای گزارش دهی فعالیت های انجام شده ارائه می دهند.

این کتاب مرجع به ترتیب ذیل تهیه و تدوین شده است: ابتدا، گروه راهبری با گستره محتوایی آن موافقت کرد، فصل های ۱ و ۲ را تهیه کرد و آنها را به متخصصان منتخب آموزش زبان برای اعلام نظر و بازخورد ارسال کرد. در مرحله بعد، متخصصان مجرب با تجربه کاری با چهارچوب مرجع مشترک برای تهیه پیش نویس فصل های ۳ تا ۶ دعوت شدند. پس از آن، دیوید لیتل پیش نویس کتاب را ویرایش کرد و نسخه ویرایش شده در اختیار متخصصانی قرار گرفت که در مورد اولین پیش نویس فصل های ۱ و ۲ بازخورد ارائه کرده بودند. در نهایت، این کتاب با اعمال نظرات و پیشنهادات اصلاح شد.

گروه راهبری	ویراستاران
نوئس فیگوراس، انجمن اروپایی آزمون سازی و زبان (EALTA) دیوید لیتل، کالج ترینیتی دوبلین بری آ سالیوان، شورای بریتانیا نیک ساویل، انجمن تولیدکنندگان آزمون زبان در اروپا (ALTE) لیندا تیلور، انجمن آزمون سازی و سنجش زبان بریتانیا (UKALTA)	نوئس فیگوراس، انجمن اروپایی آزمون سازی و سنجش زبان (EALTA) دیوید لیتل، کالج ترینیتی دوبلین بری آ سالیوان، شورای بریتانیا

داوران	گروه مؤلفان
الین بوید، مشاور مستقل، بریتانیا برونا کتیبوشیک، کالج ترینیتی دوبلین، ایرلند کارن دان، شورای بریتانیا، بریتانیا پیتر لنز، موسسه چندزبانگی، دانشگاه فرایبورگ، سوئیس وینسنت فولنی، آموزش بین‌المللی فرانسه، فرانسه جین لوید، انتشارات دانشگاه کمبریج، انگلستان والدمار مارتینوک، دانشگاه یاگیلونیای لهستان جوزپ . ما مونتكادا، شورای عمومی کاتالونیا، اسپانیا فلیسیتی اودل، مرکز ارزیابی، آموزش و تولید محتوای آموزش زبان انگلیسی LT۱۲۳، کمبریج ، انگلستان ادگار رنه پاچیکو، مرکز آموزش زبان برای خارجی ها (CEPE) ، مکزیک لورنزو روکا، انجمن دانتیه آلیگری، ایتالیا کریستینا رودریگز، خونتاد گالیسیا، اسپانیا وو شا، مرجع ملی سنجش آموزش (NEEA)، چین	گلین جونز، مشاور مستقل، بریتانیا الیف کانتارچی اوغلو، دانشگاه بلیکنت، ترکیه نوریکو ناگای، دانشگاه ایباراکی، ژاپن گراهام سید، مرکز سنجش زبان انگلیسی کمبریج، انگلستان جیمی دانلی، شورای بریتانیا، انگلستان نئوس فیگوراس، انجمن اروپایی آزمون سازی و سنجش زبان (EALTA) دیوید لیتل، کالج ترینیتی دوبلین. ایرلند بری آسالیوان، شورای بریتانیا، انگلستان نیک ساویل، انجمن تولیدکنندگان آزمون زبان در اروپا (ALTE) لیندا تیلور، انجمن آزمون و ارزیابی زبان بریتانیا (UKALTA)

جو شیلز، رئیس سابق بخش سیاست گذاری زبان، شورای اروپا ریچارد اسپیی، شورای بریتانیا، انگلستان دینا ویلکو، دانشگاه بیبس-بولیای، رومانی کاترینا ودیکووا، دانشگاه چارلز پراگ، جمهوری چک کارولین وستبروک، شورای بریتانیا، انگلستان راسل وایتهد، مرکز ارزیابی، آموزش و تولید محتوای آموزش زبان انگلیسی LT۱۲۳، انگلستان جسیکا وو، مرکز آموزش و آزمون سازی زبان (LTTC)، تایوان	
---	--

کتاب مرجع همسو سازی آموزش با چهارچوب مرجع مشترک زبانی اروپا

این منبع آموزشی برای کسانی که در حال تدریس، آزمون سازی و تولید محتوا در حوزه آموزش زبان هستند و همچنین دست اندرکاران حوزه سیاست گذاری و تصمیم سازی تهیه شده است. با توجه به تأثیر زیاد چهارچوب مرجع مشترک زبانی اروپا^۱ ۲۰۰۱ و استقبالی که از نسخه ۲۰۲۰ این چهارچوب مرجع صورت گرفت، مؤلفان انتظار دارند که اولین نسخه از این کتاب مرجع به زودی در پروژه های همسو سازی توسط بسیاری از دست اندرکاران حوزه آموزش مورد استفاده قرار گیرد. از کسانی که در چنین پروژه هایی دخیل هستند دعوت می شود تا نه تنها تجربیات ارزشمند خود، بلکه دیدگاه ها و نظرات خود را در جهت اثربخش هر چه بیشتر این کتاب مرجع با ما به اشتراک بگذارند. برنامه ریزی برای برگزاری نشست در اوایل سال ۲۰۲۴ در حال انجام است که در آن مطالعات موردی در تدوین این کتاب مرجع ارائه خواهد شد. یافته های این مطالعاتی و سایر پیشنهادات ارایه شده در این حوزه در ویرایش جدید این کتاب مرجع مورد استفاده قرار خواهد گرفت.